

Poda en verd en vinyes

L'autor, a partir de la seva llarga experiència, ens explica en aquest article les bases del que anomenem l'esporga en verd a la vinya. Una feina que tradicionalment inclouïa força tasques però que es pot simplificar.

TEXT: TOMÀS LLOP. DIBUIXOS: MARIO TEJERO CARRASCO

Bé, primer vull aclarir que el terme “poda en verd en vinyes” és una manera relativament moderna d'anomenar una actuació que nosaltres realitzem en els ceps i que és el motiu d'aquest article. Engloba una sèrie de tasques que antigament tenien un nom individualitzat per a cada una d'elles. Per acabar d'adobar-ho, una mateixa feina rep noms diferents a mesura que ens movem pel territori i anem canviant de comarques. Una mostra més de la riquesa lingüística i cultural de que gaudim en aquesta terra.

Us parlaré amb el llenguatge que he après vivint a prop del Penedès. En aquestes contrades també existeix un nom genèric (com el del títol) per agrupar totes les accions que es puguin fer entenent-les com a poda en verd. Aquesta paraula és «esporgar» o «fer l'esporga» del cep. Les diferents actuacions que engloba aquesta expressió són:

- **treure brots**, que com diu el nom no és més que treure els brots que han sortit de la soca i els braços i tots aquells que han brotat sense que nosaltres comptéssim amb ells en fer la poda d'hivern;
 - **espampolar**, i perquè s'entengui millor aquesta paraula he de dir que les fulles del cep reben el nom de pàmpols. A partir d'aquí, es pot intuir que espampolar és l'acció de treure fulles amb més o menys mesura, a gust de l'esporgador, però que tradicionalment incloïa les que hi havia fins a l'alçada del raïm o inclús per sobre (exagerat en la meua opinió);

- **escavallar**, que és l'acció de treure els cavalls. I reben el nom de cavalls els rebots sortits de sobre del propi sarment (branca jove de l'any);

- **escapçar**, que vol dir tallar la punta d'algun o de tots els sarments d'un cep, generalment els més vigorosos, per frenar-los el creixement en favor dels menys desenvolupats.

Totes aquestes feines antigament es feien en diverses passades, cosa avui en dia impensable, a part que algunes ja no es fan, com seguidament veurem.

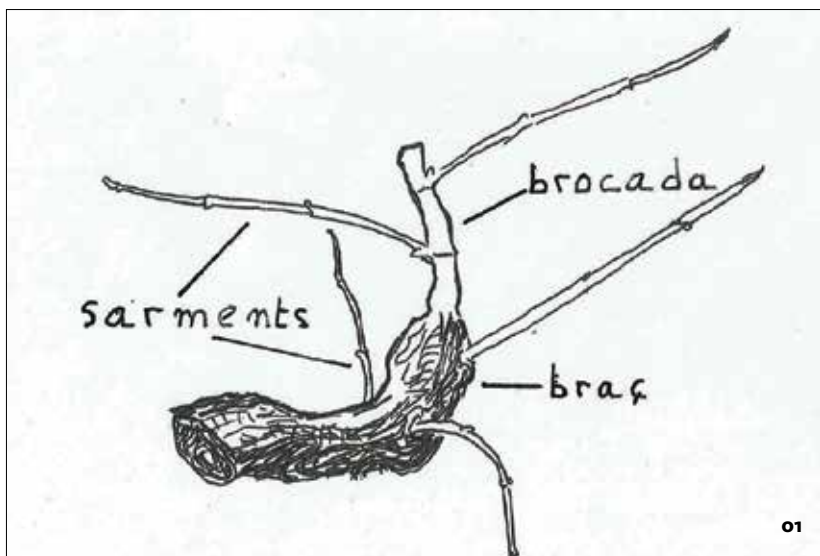
Ara us vull explicar la meua particular manera de fer la poda en verd, cada vegada més estesa entre pagesos. El que és clar és que tal com s'havia fet tradicionalment ja no ho fa quasi ningú, perquè comporta una treta excessiva de vegetació i això causa desequilibri en els ceps i la conseqüent sensibilitat a malalties.

D'entrada hem d'aclarir que nosaltres decidim la producció que volem i el nombre de brots d'un cep quan podem a l'hivern, segons el nombre de brocades que deixarem dins de les possibilitats del propi cep. Una brocada és un sarment de l'any tallat a dos borrons; per cada un d'ells sortirà un brot amb un o dos raïms. Per norma general, els brots que no surten d'aquests borrons no acostumen a fer raïm (excepte alguna varietat) i si en fan algun és més petit i madura més tard.

El procés

Dit això, començarem a esporgar per un dels diferents braços que tingui la planta i ho farem per dalt, tenint en compte que els dos brots sortits de la brocada són intocables; però d'allà en avall aniran tots fora menys un que anomenarem “el tercer”. Les circumstàncies que faran decidir si aquest tercer serà un o altre dels existents són variables, però prioritzarem sempre la bona formació. Aquesta és, en els ceps en vas, la que possibilita que els braços pugin el més recte possible i no es creuin entre ells. També procurarem que aquest “tercer” ens permeti a l'hivern, amb la poda, obrir els braços en lloc de tancar-los, és dir, que vagin en direcció a l'exterior del cep. Tindrem en compte que les diferents ramificacions de cada planta, per anar bé, haurien d'estar a la mateixa alçada dins de cada individu i dins d'una plantació. Així, deixarem aquell sarment que per la seva situació ens faciliti aquest objectiu. Sapiguem que aquesta alçada va augmentant cada uns centímetres perquè es deixa la nova

01. Detall d'un braç amb una brocada, els seus dos sarments i diversos tercers per escollir en fer la poda en verd.

brocada anual damunt la vella, i que a més alçada més envelliment i menys vigor. Però si nosaltres, en fer l'esporga, deixem un "tercer" brot, aquest ens permet no guanyar alçada i en cas necessari rebaixar-la en fer la poda d'hivern.

Per als ceps emparrats tot es fa igual, només que tindrem en compte que la bona formació, en aquest cas, és la que ens ajudi a mantenir el cep en aquella típica forma de T, on les brocades surten de sobre d'aquesta T sempre en direcció amunt i repartides el més equitativament possible al llarg de tot el cordó, que és la part horitzontal del cep. Generalment entre tres i quatre a cada banda, sempre que hi hagi prou vigor com per tirar-les endavant.

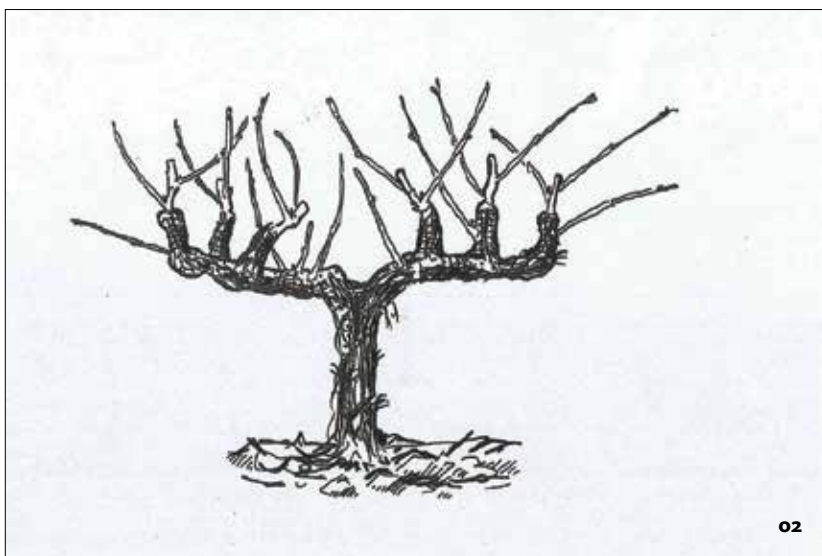
L'esporga en verd és una feina que farem de mitjans de primavera fins al solstici d'estiu

Per altra banda, aquest "tercer" sarment que deixem a cada braç és molt interessant per regular el creixement de la vinya en cas que un any hi hagi poca collita, plogui molt a la primavera, el fred ens hagi matat el raïm... etc. Llavors la planta pot tenir un excés d'energia i provocar un creixement desmesurat de la vegetació. Però amb un major número de brots aquesta energia quedarà més repartida i això ajudarà a frenar aquest vigor que tanmateix només ens pot portar problemes. I si per el contrari és un any que no plou o hi ha molta collita, no ens ha de preocupar gaire, perquè el fet de brotar una mica més tard farà que el "tercer" quedi més petit, ja que agafen més força els que surten directament de la brocada. A més a més, com que generalment no porten raïm, tampoc gasten gaire aigua.

Fins aquí el que seria aquesta tècnica de poda en verd en ceps, tot i que hi hauria molts matisos a tenir en compte segons les circumstàncies particulars de cada planta que anéssim trobant. I dic fins aquí, perquè pràcticament no realitzo cap de les altres actuacions anomenades: fulles no en trec cap –no hi crec, en deixar el raïm despullat perquè es fregeixi al sol–; escavallar tampoc per-

02. Un cep emparrat on tots els braços tenen la mateixa alçada. Cep correcte.

Nota: En els dibuixos no s'hi han posat les fulles per poder veure millor els detalls.

02

què considero que els cavalls es regulen sols i regulen el cep. L'únic que sí que passo a fer un cop he acabat l'esporga, quan la vegetació ja atura el seu creixement, és escapçar algun sarment si és que ha crescut massa i hi ha risc de trencar-lo amb el pas de la maquinària. Així evito problemes de fongs pel fet d'estar a terra. I en vinyes emparrades també escapço sarments que a causa de l'excés de creixement, tot i estar aguantats pel filferro, pengen cap avall creant l'efecte túnel. Aquests sarments deixen la resta de vegetació i el raïm dins d'una espècie de cova on no arriben ni els tractaments, ni l'aire, ni el sol, amb el conseqüent risc d'atac de fongs tant a la vegetació com al raïm i amb la pèrdua de qualitat que això ens ocasiona. És una acció que faig amb tisores i talló únicament l'imprescindible per evitar aquest efecte túnel.

L'esporga en verd és una feina que farem de mitjans de primavera fins al solstici d'estiu, però que ja ens fa pensar en la feina que farem a l'hivern. Lògicament, començarem per les vinyes i varietats més primerenques quant a brotada i anirem seguint per ordre. És interessant no precipitar-se a l'hora de començar, doncs els rebrots que surten de la soca i els braços van més tard que els de la brocada i correm el risc de fer la feina i que al cap de dues setmanes hi torni a haver molts brots que no hi eren quan vàrem passar.

Per anar bé, un bon esporgador de ceps ha de ser un bon podador, per fer la feina el millor possible. ✿

Equivital s.l.
preparados de plantas

Extractos de plantas para agricultura

preparados de ortiga
cola de caballo
formulaciones propias

ctra. del campo, 3 / Aberin - Navarra
t. 948 555 101
630 638 946
www.equivitalsl.com
info@equivitalsl.com